

Memo van de gedeputeerde

W.F.C. van Pinxteren

Gedeputeerde Vrije Tijd, Cultuur en Sport, Bestuur en Veiligheid

Onderwerp

Zienswijze herindeling gemeenten Landerd en Uden

Geachte Statenleden,

Via deze memo wil ik u graag informeren over bijgaande brief plus bijlage die wij aan de leden van de Tweede Kamer hebben verzonden.

Met vriendelijke groet,

W.F.C. van Pinxteren

Datum

19 februari 2021

Documentnummer

4842990

Aan

Provinciale Staten van
Noord-Brabant

Kopie aan

Van

Telefoon

Email

wypinxteren@brabant.nl

Bijlage(n)

2

Voorzitter Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Amendement van de leden Van der Molen en Özütok inzake
samenvoeging van de gemeenten Landerd en Uden (35 619)

Geachte Voorzitter,

Wij hebben kennisgenomen van het door de leden Van der Molen (CDA) en Özütok (GL) op 11 februari jl. ingediende amendement om de kern Schaijk uit het wetsvoorstel tot samenvoeging van de gemeenten Landerd en Uden te halen om deze vervolgens toe te voegen aan de niet bij deze herindeling betrokken gemeente Oss.

Op grond van artikel 5 van de Wet algemene regels herindeling (arhi) hebben wij op 12 mei 2020 onze zienswijze op het herindelingsadvies tot samenvoeging van de gemeenten Landerd en Uden vastgesteld. Met deze brief herbevestigen wij ons eerder ingenomen standpunt van een ongedeelde herindeling. Wij voegen onze zienswijze als bijlage bij deze brief en wensen u succes bij het maken van uw afwegingen.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Datum

18 februari 2021

Ons kenmerk

C2236691/4841343

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

M.J.J. (Marcel) van Osch

Telefoon

(06) 15 82 64 46

Email

mvosch@brabant.nl

Bijlage(n)

1

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Mevrouw drs. K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Zienswijze herindelingsadvies gemeenten Landerd en Uden

Geachte mevrouw Ollongren,

De raden van de gemeenten Landerd en Uden hebben in hun vergadering van 16 april 2020 een herindelingsadvies als bedoeld in artikel 4 van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) vastgesteld. Met dit advies beogen de beide gemeenten een wijziging van de gemeentelijke indeling te realiseren, waarbij met ingang van 1 januari 2022 de genoemde gemeenten worden samengevoegd tot één nieuwe gemeente.

Conform artikel 5, lid 3 van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) zenden wij u hierbij het herindelingsadvies en de reactienota zienswijzen van de gemeenten Landerd en Uden toe, vergezeld van onze zienswijze in deze brief. Wij beoordelen de voorgenomen herindeling positief. In het vervolg van deze brief geven wij aan hoe wij tot dit oordeel zijn gekomen.

Algemeen

Met het vastgestelde herindelingsadvies beogen de betrokken gemeenteraden de vorming van een nieuwe gemeente die meer kansen biedt dan de huidige zelfstandige gemeenten. De nieuwe gemeente zal zes krachtige kernen kennen met ieder een sterke identiteit. De voorgestelde herindeling draagt bij aan een toekomstbestendige inrichting van dit deel van onze provincie: een groene gemeente met een stevige ambitie qua dienstverlening, voorzieningen en werkgelegenheid. Een nieuwe gemeente die haar rol kan pakken op regionaal niveau en die gelegen is in en om het natuurgebied 'De Maashorst'.

Wij hebben veel waardering voor de zorgvuldige maar ook voortvarende wijze waarop de colleges en de raden, ondanks de opgelegde beperkingen als

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

C2236691/4679484

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

M.J.J. (Marcel) van Osch

Telefoon

(06) 15 82 64 46

Email

mvosch@brabant.nl

Bijlage(n)

2

gevolg van de COVID19-crisis, inhoud en vorm blijven geven aan de beoogde herindeling. Het herindelingsadvies en de daarin opgenomen toekomstvisie voor de nieuwe gemeente is tot stand gekomen na een innovatief en creatief proces. Het doorlopen proces kenmerkt zich door diverse participatiemogelijkheden voor inwoners, (maatschappelijke) organisaties en het bedrijfsleven. In het herindelingsadvies en de daarin opgenomen bijlagen is dit adequaat verwerkt.

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

C2236691/4679484

De gemeenten stellen terecht dat de als bijlage IV opgenomen toekomstvisie een belangrijk onderdeel vormt van het herindelingsadvies. Het document schetst de gezamenlijke visie op de toekomst van de nieuw te vormen gemeente per 1 januari 2022. Wij zijn verheugd te lezen dat de gemeenten nu reeds met de samenleving aan de slag zijn om deze visie verder vorm en inhoud te geven op belangrijke thema's als zorg, wonen, economie, buitengebied en participatie.

Rijks- en provinciaal beleid

In het vigerende rijksbeleidskader gemeentelijke herindeling is opgenomen dat het kabinet een voorkeur heeft voor gemeentelijke herindelingen van onderop, dat wil zeggen op initiatief van de betrokken gemeenten. Gemeenten dragen in eerste instantie zelf verantwoordelijkheid voor het werken aan versterking van hun bestuurskracht. In die gevallen waarin een initiatief van onderop leidt tot een door betrokken gemeenten breed gedragen herindelingsvoorstel, is dit een zwaarwegend element in de beoordeling. Het initiatief van de gemeenten Landerd en Uden past zowel in het rijks-, als in het provinciaal beleid. In ons bestuursakkoord 'Kiezen voor kwaliteit' is immers opgenomen dat wij ons in beginsel conformeren aan het landelijke kader gemeentelijke herindelingen en dat wij ondersteuning blijven bieden aan lopende herindelingsinitiatieven.

Totstandkoming herindelingsadvies

In het herindelingsadvies heeft een toets plaatsgevonden aan de vier criteria uit het beleidskader gemeentelijke herindeling van 22 maart 2019 (kenmerk: 2019-0000138956). Naar ons oordeel laten de gemeenten op overtuigende wijze zien dat zij aan de criteria voldoen. Wij voegen daar nog de volgende overwegingen aan toe.

1. Draagvlak: lokaal bestuurlijk, regionaal en maatschappelijk

Conform het beleidskader wordt onderscheid gemaakt tussen een drietal vormen van draagvlak, te weten lokaal bestuurlijk, regionaal draagvlak en maatschappelijk draagvlak.

Lokaal bestuurlijk draagvlak

Aan de hand van duidelijke meerderheidsbesluiten, ten aanzien van zowel het herindelingsontwerp als het herindelingsadvies, blijkt dat in de betrokken gemeenteraden sprake is van lokaal bestuurlijk draagvlak voor de voorgenomen herindeling. In onderstaande tabel zijn de stemverhoudingen ten aanzien van het vastgestelde herindelingsadvies weergegeven:

	voor	tegen	afwezig
Landerd	12	5	0
Uden	23	4	0
Totaal	35	9	0

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

C2236691/4679484

Binnen de context van de vertegenwoordigende democratie nemen wij primair de standpunten van de gemeenteraden als uitgangspunt bij de beoordeling van het algehele draagvlak voor een herindelingsvoorstel. Op grond van bovenstaande constateren wij dat sprake is van een hoge mate van lokaal bestuurlijk draagvlak.

Regionaal draagvlak

In de maanden april – juni 2019 hebben bestuurlijke gesprekken plaatsgevonden met de zeven buurgemeenten Bernheze, Boekel, Grave, Meierijstad, Mill en Sint Hubert, Oss en Sint Anthonis. Tijdens deze gesprekken bleek dat nagenoeg alle aangrenzende gemeenten positief tegenover de voorgenomen herindeling staan. De gemeenten Oss en Bernheze gaven echter aan bij de voorgenomen herindeling om verschillende redenen enkele kanttekeningen te willen plaatsen. Zij hebben dan ook, naast de gemeenten Boekel en 's-Hertogenbosch, een schriftelijke reactie¹ ingediend op het herindelingsontwerp. De gemeenten Meierijstad, Sint Anthonis en Mill en Sint Hubert hebben in een schriftelijke reactie aangegeven kennis genomen te hebben van het voornemen tot een herindeling en geen gebruik te willen maken van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze. De gemeenten Oss en Bernheze richten in hun schriftelijke reactie hun bezwaren vooral op de naamgeving van de nieuw te vormen gemeente en het feit dat beide gemeenten kiezen voor een ongedeelde herindeling, derhalve met inbegrip van de kern Schaijk in de gemeente Landerd. Op beide thema's naamgeving en de ongedeelde herindeling komen wij later in deze zienswijze terug.

Voor wat betreft het regionale draagvlak constateren wij dat alleen de gemeenten Oss en Boekel de voorgenomen herindeling niet steunen waarbij de laatstgenoemde gemeente vooral twijfelt aan een herindeling als gekozen oplossing voor het achterliggende vraagstuk. De overige zes gemeenten steunen de herindeling waarbij de gemeente Bernheze wel ernstige bezwaren heeft tegen de naam Maashorst en de gemeente 's-Hertogenbosch aandacht vraagt, ook in de toekomst, voor de samenwerking en de relaties in de regio. Op grond van bovenstaande delen wij de conclusie van de beide gemeenten dat bij de omliggende gemeenten sprake is van brede steun voor deze herindeling.

Maatschappelijk draagvlak

Het beleidskader geeft aan dat het primair de verantwoordelijkheid van de betrokken gemeentebesturen is om het maatschappelijk draagvlak voor een

¹ Op 19 december jl. ontvingen wij van de gemeente Oss een afschrift van hun zienswijze op het herindelingsontwerp tot samenvoeging van de gemeenten Landerd en Uden.

herindeling te beoordelen en daarin te investeren. Het kabinet vraagt daarom aan de betrokken gemeenten om een logboek bij te houden op welke wijze inwoners en maatschappelijke organisaties betrokken zijn bij het herindelingsproces en op welke wijze het maatschappelijk draagvlak is vastgesteld, inclusief de zienswijzen. Ook is in het beleidskader geformuleerd dat het kabinet voorstellen die op de steun van een zo groot mogelijke meerderheid van hun inwoners kunnen rekenen verwelkomt. Dit betekent evenwel niet dat steun onder een meerderheid van de inwoners altijd een vereiste is. Het kan voorkomen dat bij bestuurskrachtproblemen een herindeling noodzakelijk wordt geacht om de lokale en regionale opgaven adequaat het hoofd te kunnen bieden en om de dienstverlening aan de inwoners te kunnen garanderen. In die zin moeten de vier beoordelingscriteria uit het beleidskader altijd in samenhang worden gezien en gewogen.

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

C2236691/4679484

Wij constateren dat beide gemeenten in een aantal fases een uitgebreid participatieproces hebben doorlopen. In de eerste fase (verkenning) zijn in de periode maart tot en met juni 2019 in alles zes kernen bijeenkomsten gehouden om met inwoners, via zogeheten uitdagingen, op een creatieve en interactieve wijze het gesprek aan te gaan over de toekomstvisie voor de nieuwe gemeente. Uit de opbrengst van deze gesprekken zijn de eerste speerpunten en opgaven voor de nieuwe gemeente geformuleerd. In de volgende fase zijn de opbrengsten bekend gemaakt en was er ruimte om hierop aan te vullen en te reageren (verrijking). De derde fase (verdieping) stond in het teken van het zogeheten 'Festival gemeente Maashorst' op 24 juni 2019 (circa 550 deelnemers). Tijdens dit festival zijn de opbrengsten gepresenteerd en hebben wederom verdiepende en verrijkende gesprekken plaatsgevonden. Alle uit het festival verkregen input werd verwerkt in de toekomstvisie. Vervolgens heeft in september 2019 een consultatieronde plaatsgevonden. Inwoners zijn persoonlijk en online benaderd en gevraagd of zij zich herkennen in de toekomstvisie en de hierin benoemde speerpunten. Elke kern werd minstens één keer bezocht. Aan de consultatieronde namen 665 respondenten deel. De uitkomsten en de verantwoording van deze consultatieronde is als bijlage V opgenomen in het herindelingsadvies.

Conform de bepalingen uit artikel 5, tweede lid Wet arhi heeft het herindelingsontwerp ter inzage gelegen. Gedurende deze wettelijke periode van acht weken (30 oktober 2019 tot en met 27 december 2019) zijn in totaal 650 zienswijzen ingediend. Wij stellen vast dat de gemeenten daarmee hebben voldaan aan de procesvereisten van de Wet arhi.

In de tabel op de volgende bladzijde wordt een overzicht gegeven van het aantal ingediende zienswijzen per kern op het herindelingsontwerp.

Kern	Aantal zienswijzen
Uden	425
Schaijk	104
Zeeland	25
Reek	21
Volkel	19
Odiliapeel	5
Overig	34
Onbekend	17
TOTAAL	650

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

C2236691/4679484

Van de 650 zienswijzen zijn er 173 te beschouwen als expliciet positief over het voornemen tot herindeling. Binnen deze laatste groep worden in 98 zienswijzen zorg- en of aandachtspunten meegegeven voor de nieuwe gemeente. In 371 zienswijzen zijn zorg- en aandachtspunten opgenomen maar laat men zich niet expliciet uit over het voornemen tot herindeling. In 102 zienswijzen laat men zich expliciet negatief uit over het voornemen tot herindeling en van 4 zienswijzen kan de mening van de indiener niet achterhaald worden. Van het totaal aantal ingekomen zienswijzen is derhalve 16% expliciet negatief over de voorgenomen herindeling.

In de door de gemeenten opgestelde reactienota zienswijzen wordt gemotiveerd ingegaan op de ingekomen zienswijzen. Alle zienswijzen werden getoetst aan de uitgangspunten, waartoe de gezamenlijke raden besloten in het herindelingsontwerp. De zienswijzen zijn gerangschikt in een viertal thema's, te weten: (1) de naamgeving van de nieuwe gemeente, (2) de ongedeelde herindeling, (3) het herindelingsproces en (4) overige aandachtspunten en aanbevelingen.

Een meerderheid van de ingediende zienswijzen (70%) had betrekking op de naam van de nieuwe gemeente. Het gaat om 458 zienswijzen waarin werd aangegeven dat men liever een andere naam voor de nieuwe gemeente had gezien. Van dit aantal gaven 353 indieners aan dat het de voorkeur heeft de nieuwe gemeente Uden te noemen. Een groot deel van deze zienswijzen (208) zijn inhoudelijk identiek en voornamelijk afkomstig uit de gemeente Uden. In 41 zienswijzen werd expliciete steun uitgesproken voor de naam Maashorst, waarvan er 14 inhoudelijk identiek waren. Ons standpunt over de gekozen naam geven wij weer onder het onderdeel 'Naamgeving, grenzen en herindelingsdatum'.

In 60 zienswijzen plaatst men kanttekeningen bij de voorgenomen ongedeelde herindeling. In 46 zienswijzen wordt door de indieners aangegeven dat de kern Schaijk zou moeten samengaan met de gemeente Oss. In 17 zienswijzen wordt gesteld dat ook de kern Reek toegevoegd zou moeten worden aan Oss.

In 76 zienswijzen wordt aandacht gevraagd voor het doorlopen proces dan wel het draagvlak van het voornemen tot een herindeling. De strekking van deze zienswijzen verschilt, maar alle zienswijzen verwijzen naar gebreken in het proces voorafgaande aan het voorgenomen besluit tot herindeling. In 32 zienswijzen wordt gepleit voor een referendum over de voorgenomen herindeling terwijl in 12 zienswijzen wordt aangegeven dat men een voorkeur heeft voor het behoud van de huidige situatie.

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

C2236691/4679484

In 42 zienswijzen worden door de indieners overige aandachtspunten genoemd, veelal bevatten die ook aanbevelingen voor de nieuwe gemeente.

In drie gevallen blijkt de toets aan de uitgangspunten ruimte te bieden voor tekstuele, derhalve geen inhoudelijke, aanpassingen van het herindelingsontwerp. Ten aanzien van de naamgeving van de nieuwe gemeente heeft men in het herindelingsadvies nader gemotiveerd waarom men de naam Maashorst voor de nieuwe gemeente handhaaft. In een aantal zienswijzen werd ook aandacht gevraagd voor het functioneren van de nieuwe gemeente als dienstverlener, in de samenleving en in de regio. De gemeenten geven in het herindelingsadvies aan deze aandachtspunten graag via de zogeheten visiegroepen mee te willen nemen in de verdere uitwerking van de toekomstvisie door en met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Tot slot heeft een tekstuele aanpassing plaatsgevonden op het punt van regionale (bestuurlijke) samenwerking. Men geeft expliciet aan zich volop in te willen zetten om een constructieve en sterke bijdrage te leveren aan de bestuurlijke samenwerking binnen de regio.

Naar aanleiding van het doorlopen participatietraject en de analyse van de ingediende zienswijzen constateren de beide gemeenten in hun herindelingsadvies dat er brede steun is voor de beoogde herindeling onder de lokale besturen, de samenleving en de regio. Wij onderschrijven deze constatering waarbij wij ons zeer wel realiseren dat een deel van de inwoners van de kern Schaijk en het bestuur van de gemeente Oss liever hadden gezien dat deze kern bij de gemeente Oss zou worden gevoegd. Wij komen op dit aspect terug bij het onderstaande criterium bestuurskracht.

2. Bestuurskracht

De beide gemeenten realiseren zich dat in de huidige situatie kansen soms onbenut blijven. Zij zijn ervan overtuigd dat zij samen meer kunnen realiseren dan alleen. De nieuw te vormen gemeente zal circa 57.000 inwoners tellen. Op die schaal moet het wat ons college betreft goed mogelijk zijn om een organisatie te vormen die voldoende kennis, kunde en professionaliteit in huis heeft om de toenemende en steeds complexer wordende opgaven aan te kunnen. Met de herindeling wordt ingezet op het ontstaan van een stabiele, middelgrote gemeente. De nieuwe gemeente vormt een sterke samenwerkingspartner voor ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Omdat ook de nieuwe gemeentegrens niet per se samenvalt met het 'daily urban system' van alle zes kernen verwachten wij van de nieuwe gemeente bovendien een actieve rol in de (sub)regio op beleidsterreinen als, onder andere, wonen, werken en voorzieningen.

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

C2236691/4679484

Wat wij bij ons standpunt om de ongedeelde herindeling te steunen tevens in overweging nemen is het gegeven dat tijdens de lange voorbereidingsperiode, in 2011 werd in de strategische visie 'Landerd 2020' reeds gewag gemaakt van een samengaan van Landerd en Uden, er binnen bestuurlijk Landerd nooit draagvlak is geweest voor een splitsing van Landerd.

Tot slot wegen wij zeer nadrukkelijk mee dat de gemeenteraad van Landerd na een uitgebreid en zorgvuldig proces in ruime meerderheid heeft gekozen voor een ongedeelde herindeling met de gemeente Uden, in overweging nemende het belang van *alle* inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen van de totale gemeente en dat van de nieuwe gemeente.

3. Interne samenhang en nabijheid van bestuur

De gemeenten Landerd en Uden kiezen voor een herindeling op basis van gelijkwaardigheid. Beide gemeenten geloven dat gelijkwaardigheid ervoor zorgt dat het beste van beide wordt doorgegeven in de nieuwe gemeente. In het beleidskader herindeling is aangegeven dat gemeenten die een herindeling overwegen vaak gemeenschappelijke kenmerken hebben waardoor zij goed bij elkaar passen en elkaars natuurlijke partner zijn. In het herindelingsadvies geven de gemeenten aan dat zij beide dezelfde publieke taken uitvoeren voor hun bevolking en zij ook samen deelnemen aan grotendeels dezelfde samenwerkingsverbanden, op grondgebieden die qua grootte met elkaar vergelijkbaar zijn. Het karakter van de gemeenten, beide bestaand uit drie kernen, maakt dat de gemeentelijke kernenbenadering, met behoud van de eigen identiteit, wordt voortgezet. In het herindelingsadvies spreken de gemeenten de wens uit om te werken aan een krachtig kernenbeleid. Men schrijft: 'Groei is nodig om klein te blijven, oftewel juist één grotere gemeente met meer kernen is beter in staat om de kwaliteit, vitaliteit en sociale cohesie in de kernen te borgen. De nieuwe gemeente kan snel en effectief reageren op ontwikkelingen in de kernen. Dankzij meerdere kernen is de nieuwe gemeente in staat om kennis en kwaliteit op te bouwen als het gaat om kernenbeleid en is zij gedreven om innovatief en samen met die kernen na te denken en afspraken te maken over vormen van participatie. De beide huidige gemeenten hebben, elk op hun eigen wijze, ingezet op participatie. Uiteraard met respect voor de diversiteit van de kernen. De gemeenten geven de inwoners en organisaties meer verantwoordelijkheid en invloed op sociale en fysieke maatregelen in hun directe leefomgeving met als belangrijk doel het gemeentelijk aanbod beter af te stemmen op de vraag van de samenleving'.

Wij adviseren de bestuurders van Landerd en Uden om de ontstane dynamiek die als gevolg van de voorgenomen herindeling in de samenleving van beide

Zij is in staat om meer slag- en veerkracht te hebben met betrekking tot de forse gedecentraliseerde opgaven. Dit toekomstbeeld wordt bevestigd in de in 2015² en 2017³ door beide gemeenten uitgevoerde onderzoeken naar de bestuurlijke toekomst. Een middelgrote gemeente is beter toegerust op het realiseren van maatschappelijke opgaven en andere ambities op het gebied van kwaliteit van dienstverlening, duurzame bestuurskracht en het verwerven van een evenwichtige regionale positie. Grenzend aan de gemeente Oss, de in 2019 gevormde gemeente Meierijstad en de toekomstige gemeente Land van Cuijk gaat de nieuwe gemeente Maashorst mee in de regionale trend van bestuurlijke schaalvergroting en blijft op die manier ook in de toekomst een stevige gespreks- en samenwerkingspartner voor haar buurgemeenten. Om de vereiste bestuurskracht te kunnen realiseren is de keuze voor een ongedeelde herindeling, dus met inbegrip van de kern Schaijk, naar onze overtuiging logisch. Daarnaast stelt een ongedeelde herindeling de huidige gemeenten Landerd en Uden in staat om op basis van gelijkwaardigheid een nieuwe gemeente te vormen en richting te geven aan belangrijke thema's als economie, zorg, wonen, het buitengebied en burgerparticipatie.

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

C2236691/4679484

Zoals eerder aangegeven realiseren wij ons dat een deel van de inwoners van Schaijk liever een samenvoeging met de gemeente Oss had gezien. Deze groep inwoners, verenigd in de 'Actiegroep Schaijk hoort bij Oss', heeft op haar verzoek op 29 april 2020 een gesprek met gedeputeerde Van Merrienboer gevoerd. Op deze wijze werd aan de actiegroep de mogelijkheid geboden haar standpunt over de voorgenen herindeling nog eens nader toe te lichten.

Vanuit de oriëntatie van die kern op de gemeente Oss herkennen wij de wens van de actiegroep om de kern Schaijk bij de gemeente Oss te voegen. Met het perspectief op de duurzaamheid en de bestuurskracht van de nieuw te vormen gemeente zijn wij echter van oordeel dat, ondanks die oriëntatie, een ongedeelde samenvoeging van Landerd met Uden de voorkeur verdient. Hierbij tekenen wij aan dat het uiteraard bestuurlijke grenzen betreft. De kern Schaijk zal zich als gevolg van deze bestuurlijke herindeling niet anders tot de gemeente Oss en haar kernen gaan verhouden dan thans het geval is. Redenerend vanuit de zorgen van de actiegroep legt de ongedeelde herindeling wel een extra claim op de nieuw te vormen gemeente. Wij roepen de bestuurders van de nieuwe gemeente op met daadkracht te werken aan het verder uitbouwen van een weloverwogen beleid rondom kernen- en dorpendemocratie. In Brabant zijn goede voorbeelden van gemeenten die hier succesvol in zijn.

Ook het landelijke programma 'Democratie in actie' kent prima voorbeelden van burgerparticipatie. Desgewenst kunnen wij hier, samen met u en de nieuw te vormen gemeente, een ondersteunende rol in pakken.

² 'Uden in perspectief: op weg naar samenwerkingskracht', prof. dr. M. Boogers, BMC, 2015

³ 'Regionale toekomstbestendigheid eventuele fusiegemeente Landerd-Uden', Necker van Naem, 2017

gemeenten is ontstaan ook in de toekomst vast te houden zodat op 1 januari 2022 een vliegende start kan worden gemaakt.

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

C2236691/4679484

4. Regionale samenhang

Zoals eerder aangegeven is in de regio Noordoost-Brabant een tendens tot schaalvergroting waarneembaar. De samenvoeging van de gemeenten Landerd en Uden zal naar verwachting meer evenwicht brengen in de regionale verhoudingen. Het met elkaar bespreken van regionale vraagstukken en het bedenken van oplossingen hiervoor zal vanuit een meer gelijk schaalniveau plaatsvinden. De vorming van de nieuwe gemeente zal tevens bijdragen aan het verminderen van bestuurlijke drukte in de regio omdat beide gemeenten deelnemen aan dezelfde (intergemeentelijke) samenwerkingsverbanden.

Wij zijn ons er terdege van bewust dat met name bij de gemeenten Oss en Bernheze de beoogde samenvoeging om hen moverende redenen gevoelig ligt en dat deze impact kan hebben op de regionale bestuurlijke verhoudingen. Wij doelen dan met name op de reeds lang bestaande samenwerking binnen het natuurgebied 'De Maashorst'. Ons standpunt over de gekozen naam is opgenomen onder het kopje 'Naamgeving, grenzen en herindelingsdatum'. Desalniettemin roepen wij alle gemeentebestuurders in de regio op om, in het belang van alle inwoners, eigenaren, ondernemers en overige instanties, de blik naar de toekomst te wenden en de schouders te blijven zetten onder de verdere ontwikkeling van dit prachtig natuurgebied in Noordoost-Brabant.

Financieel perspectief

Op verzoek van de beide gemeenten is door de provincie een financiële herindelingscan uitgevoerd. Uit deze in juni 2019 verschenen rapportage kan de hoofdconclusie getrokken worden dat er sprake is van een gezonde uitgangssituatie voor de nieuw te vormen gemeente.

Naamgeving, grenzen en herindelingsdatum

In het herindelingsadvies formuleren de gemeenten als uitgangspunt dat de nieuw te vormen gemeente Maashorst gaat heten. Wij realiseren ons, zoals eerder aangegeven, dat een groot aantal indieners van zienswijzen en de gemeenten Oss en Bernheze ernstige bezwaren hebben tegen deze keuze.

Wij constateren dat, hoe gevoelig de keuze voor deze naam bij enkele partijen ook ligt, de gemeenten voldoen aan de van toepassing zijnde bepalingen uit het beleidskader gemeentelijke herindeling. In het herindelingsadvies wordt in paragraaf 3.5 door de gemeenten nader gemotiveerd waarom men, ondanks de ingekomen bezwaren, toch de naam Maashorst handhaaft. De gemeenten geven hierbij aan dat de naam Maashorst kan leiden tot verwarring met het natuurgebied en dat de naam Uden op dit moment meer bekendheid geniet. Wij herkennen ons in deze nadelen en hadden, in navolging van de gemeenten Oss en Bernheze, het behoud van de naam Uden ook een passende keuze gevonden.

Niettemin respecteren wij het besluit van een ruime democratische meerderheid in de beide raden de naam Maashorst op te nemen in het herindelingsadvies. Verdere uitgangspunten zijn dat de nieuwe gemeente per 1 januari 2022 wordt gevormd en dat de gemeenten ongedeeld worden samengevoegd. De buitengrenzen van de huidige gemeenten vormen de buitengrens van de nieuwe gemeente. Wij onderschrijven deze uitgangspunten.

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

C2236691/4679484

Tot slot

Hierboven hebben wij het herindelingsadvies gemeente Maashorst beoordeeld aan de hand van de daarvoor geldende toetsingscriteria en hebben wij een positief oordeel gevormd over de kwaliteit van de doorlopen arhi-procedure.

Op grond van deze afweging verzoeken wij u om op basis van dit herindelingsadvies en onze zienswijze een voorstel van wet in voorbereiding te nemen dat erop is gericht de voorgenomen herindeling per 1 januari 2022 te effectueren. Wij gaan ervan uit dat u een spoedige behandeling van het wetsvoorstel zult bevorderen.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
de voorzitter, de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

U drs. M.J.A. van Bijnen MBA